Suuri valiokunta

Keskiviikko 13.2.2019 klo 13.00—13.50

Läsnä
puheenjohtaja Arto Satonen kok
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Olavi Ala-Nissilä kesk () (9 osittain)
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk (10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (9 osittain)
jäsen Paavo Arhinmäki vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16) (17 osittain)
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Sari Essayah kd (10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (9 osittain)
jäsen Jukka Gustafsson sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Pertti Hakanen kesk
jäsen Eero Heinäluoma sd () (9 osittain)
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Kimmo Kivelä sin (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Anne Louhelainen sin
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Ville Niinistö vihr (10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (9 osittain)
jäsen Sari Raassina kok
jäsen Mikko Savola kesk (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (3 osittain)
jäsen Martti Talja kesk
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19) (9 osittain)
varajäsen Ari Jalonen sin (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
varajäsen Jukka Kopra kok (10, 11, 12, 13, 14, 15, 16) (9, 17 osittain)
varajäsen Arto Pirttilahti kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
varajäsen Juha Pylväs kesk
varajäsen Raija Vahasalo kok () (9 osittain)
Ahvenanmaan vaalipiirin edustaja Mats Löfström r

Sihteerit
valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 17 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: Suomen ennakkovaikuttaminen EU:n ilmastopolitiikkaan

Valtioneuvoston E-selvitys E 120/2018 vp
Liiteasiakirja Suomen ennakkovaikuttaminen EU:n ilmastopolitiikkaan A 3

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten liikenne- ja viestintävaliokuntaan, maa- ja metsätalousvaliokuntaan, talousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan.

4. Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus neuvoston asetukseksi unionin yleisen talousarvion toteuttamiseen ja rahoitukseen vuonna 2019 liittyvistä toimenpiteistä ottaen huomioon Yhdistyneen Kuningaskunnan eroaminen unionista

Valtioneuvoston E-selvitys E 121/2018 vp
Liiteasiakirja Komission ehdotus neuvoston asetukseksi unionin yleisen talousarvion toteuttamiseen ja rahoitukseen vuonna 2019 liittyvistä toimenpiteistä ottaen huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan eroaminen unionista A 4

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten valtiovarainvaliokuntaan.

5. Valtioneuvoston selvitys: Komission suositus neuvostolle neuvottelujen aloittamisesta Yhdysvaltojen kanssa vaatimustenmukaisuuden arvioinnista

Valtioneuvoston E-selvitys E 122/2018 vp
Liiteasiakirja Komission suositus neuvostolle neuvottelujen aloittamisesta Yhdysvaltojen kanssa vaatimustenmukaisuuden arvioinnista A 5

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten ulkoasiainvaliokuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi talousvaliokuntaan.

6. Valtioneuvoston selvitys: Komission suositus neuvoston päätökseksi aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välisestä sopimuksesta teollisuustuotteiden tullien poistamiseksi

Valtioneuvoston E-selvitys E 123/2018 vp
Liiteasiakirja Komission suositus neuvoston päätökseksi aloittaa neuvottelut Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välisestä sopimuksesta teollisuustuotteiden tullien poistamiseksi

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten ulkoasiainvaliokuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi talousvaliokuntaan.

7. Valtioneuvoston selvitys: Aloite uudesta laaja-alaisesta kansainvälisestä ympäristöalan sopimuksesta (Global Pact for the Environment)

Valtioneuvoston E-selvitys E 124/2018 vp
Liiteasiakirja Aloite uudesta laaja-alaisesta kansainvälisestä ympäristöalan sopimuksesta (Global Pact for the Environment) A 7

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten ympäristövaliokuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi ulkoasiainvaliokuntaan.

8. Valtioneuvoston selvitys: Yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen WTO:n julkisia hankintoja koskevaan sopimukseen

Valtioneuvoston E-selvitys E 125/2018 vp
Liiteasiakirja Yhdistyneen kuningaskunnan liittyminen WTO:n julkisia hankintoja koskevaan sopimukseen

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten ulkoasiainvaliokuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi talousvaliokuntaan.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tekijänoikeudesta digitaalisilla sisämarkkinoilla

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 63/2016 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 3/2017 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 5/2017 vp
U-jatkokirjelmä UJ 38/2018 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 29/2016 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 43/2018 vp

Valiokunnassa oli kuultavana:
- tekijänoikeusneuvos Viveca Still, opetus- ja kulttuuriministeriö

Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto LiVL 43/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi sivistysvaliokunnan kannanoton: Sivistysvaliokunta toteaa, että trilogineuvottelut ehdotuksesta direktiiviksi tekijänoikeudesta digitaalisilla sisämarkkinoilla (COM (2016)593 final) ovat olleet vireillä 2.10.2018 lukien, jolloin Suomen neuvotteluasema ja realistiset mahdollisuudet vaikuttaa vielä neuvoteltavana oleviin rat-

kaisuvaihtoehtoihin ovat valiokunnan arvion mukaan olleet rajoitetut. Valiokunta toteaa, että eduskunnan vaikutusmahdollisuuksien kannalta olisi ollut asianmukaista, että eduskuntaa olisi informoitu asiasta heti sen jälkeen, kun EU-parlamentti hyväksyi näkemyksensä direktiivistä 15.9.2018 mutta viimeistään ennen trilogineuvottelujen alkamista. Sivistysvaliokunta on aiemmassa lausunnossaan asiasta (SiVL 5/2017 vp) korostanut silloin käsiteltävänä olevien ehdotusten keskeneräisyyttä ja tarvetta tarkentaa niitä merkittäviltä osin. Käsiteltävänä olevassa U-jatkokirjelmässä on painokkaasti esitetty, että tarvittavia tarkennuksia ei kaikilta osin ole saatu.

Sivistysvaliokunta korostaa nyt, että digitaalisten sisämarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi tarvitaan yhteisesti hyväksyttävät ja selkeät toimintamallit, joilla tekijänoikeudet selkeästi ja tehokkaasti turvaten mahdollistetaan laajasti digitaalisten palvelujen ja sisältöjen käyttö myös rajat ylittävissä tilanteissa ja uudenlaisten palvelujen sekä uuden liiketoiminnan kehittäminen. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että Suomi edelleen tässäkin vaiheessa pyrkii mahdollisuuksien rajoissa vaikuttamaan siihen, että jos direktiiviehdotus hyväksytään, syntyvästä ratkaisusta käy mahdollisimman selkeästi ilmi kansallisen liikkumavaran laajuus ja että siinä selkeästi mahdollistetaan kehittyneiden ja toimivien kansallisten sopimuspohjaisten toimintamallien käyttö jatkossakin.Sivistysvaliokunta korostaa, että kaikessa tekijänoikeuden kehittymisessä ja erityisesti uusien lähioikeuksien perustamisessa keskeistä tulee olla se, että ehdotettu uusi oikeus vastaa yleistä oikeudenmukaisuutta. Tässä tarkastelussa on otettava huomioon myös muiden tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksien turvaaminen ja uuden oikeuden käytännön vaikutus muun muassa sananvapauteen. Mikäli nämä näkökohdat turvataan sivistysvaliokunta voi kannattaa artiklassa 11 ehdotettua uutta lehtijulkaisujen kustantajille säädettävää oikeutta.Sivistysvaliokunta korostaa kuitenkin, että artiklassa 12 säädettäväksi ehdotettu kustantajien oikeus korvaukseen ei saa miltään osin vaikuttaa kielteisesti kansallisiin kopiointi- ja lainauskorvauskäytäntöihimme. Suomessa on katsottu, että yksityisen kopioinnin hyvityksen saamiskelpoisuus ei ole sopimuksilla siirrettävissä. Ehdotusta ei saa säätää jäsenmaita pakottavassa muodossa siten, että se heikentää perusteettomasti nykyisten korvauksen saajien taloudellista asemaa. Sivistysvaliokunta pitää edelleen erittäin perusteltuna sitä, että direktiivin valmistelussa komissio on arvioinut erilaisten välittäjiksi katsottujen palveluiden rooleja ja etsinyt keinoja, joilla oikeudenhaltijat saisivat osansa palveluista kertyvistä tuloista. Valiokunta painottaa tältä osin direktiiviehdotuksen hyväksyttävyyden arvioinnin kannalta sen sisältämien oikeudellisten ja muiden rajausten selkeyttä ja toimivuutta, ehdotuksessa vaadittujen toimien tehokkuutta ja esitetyn vastuun oikeasuhtaisuutta kaikkien osapuolten osalta sekä palvelujen tarjoajille ehdotuksesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten määrän kohtuullisuutta. Ehdotuksen suhde sähköistä kaupankäyntiä koskevaan direktiiviin tulee olla selkeä ja yksiselitteinen. Näiden edellytysten ja näkökohtien toteutuessa riittävässä määrin sivistysvaliokunta voi kannattaa artiklassa 13 tavoiteltua asiantilaa, että varmistetaan tekijänoikeuden haltijoiden kohtuullinen korvaus tekijänoikeudenalaisen materiaalin käytöstä.Muutoin sivistysvaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Merkittiin saapuneeksi talousvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. UJ 38/2018 vp - U 63/2016 vp

Kuultiin asiantuntijaa. Puheenvuoron käyttivät ed. Arhinmäki, Wallinheimo, Mäkelä ja Kopra. Asiantuntija vastasi puheenvuoroihin.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 193/2018 vp: Erikoisvaliokuntien kannanottojen perusteluihin viitaten suuri valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (kellonajan siirrosta luopuminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 92/2018 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 35/2018 vp
U-jatkokirjelmä UJ 41/2018 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi liikenne- ja viestintävaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan. UJ 41/2018 vp - U 92/2018 vp

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 194/2018 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

11. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan kyberturvallisuuden teollisuus-, teknologia- ja tutkimusosaamiskeskuksen ja kansallisten koordinointikeskusten verkoston perustamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 102/2018 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 44/2018 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto LiVL 44/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

12. Valtioneuvoston selvitys: Eurooppalainen lähestymistapa disinformaation torjuntaan verkossa

Valtioneuvoston E-selvitys E 39/2018 vp
E-jatkokirjelmä EJ 31/2018 vp
Valiokunnan lausunto LiVL 45/2018 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto LiVL 45/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

13. Valtioneuvoston selvitys: EU:n strateginen pitkän aikavälin visio vauraasta, modernista, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta

Valtioneuvoston E-selvitys E 100/2018 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 49/2018 vp

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 49/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

Suuri valiokunta ottaa asiaan kantaa, kun erikoisvaliokuntakäsittely on päättynyt.

14. Valtioneuvoston selvitys: Suomen EU-puheenjohtajakauden keskeisiä asiakysymyksiä; tilannekatsaus

Valtioneuvoston E-selvitys E 107/2018 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 45/2018 vp
Valiokunnan lausunto TrVL 14/2018 vp

Merkittiin saapuneeksi maa- ja metsätalousvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Merkittiin saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Merkittiin saapuneeksi talousvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Merkittiin saapuneeksi liikenne- ja viestintävaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Tarkastusvaliokunnan lausunto TrVL 14/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Päätettiin lähettää erikoisvaliokunnan lausunto tiedoksi valtioneuvostolle.

15. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionista eroamisen vuoksi sosiaaliturvan yhteensovittamisen alalla sovellettavista varautumistoimenpiteistä

Valtioneuvoston E-selvitys E 119/2018 vp

Merkittiin saapuneeksi sosiaali- ja terveysvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 195/2018 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

16. Valtioneuvoston selvitys:Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan keskuspankille: Ensimmäinen seurantaraportti järjestämättömien lainojen vähentämisestä Euroopassa

Valtioneuvoston E-selvitys E 12/2018 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 14/2018 vp
E-jatkokirjelmä EJ 11/2018 vp
E-jatkokirjelmä EJ 30/2018 vp

Merkittiin saapuneeksi talousvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. EJ 30/2018 vp - E 12/2018 vp

17. Valtioneuvoston selvitys: Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan EU:n strategian täytäntöönpanosta

Valtioneuvoston E-selvitys E 106/2018 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 47/2018 vp

Merkittiin saapuneeksi talousvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

18. Muut asiat

Tilannekatsaus PJ-kauden valmisteluihin:

- Suomen EU-puheenjohtajuuskauden parlamenttikokoukset, valiokuntaneuvos Peter Saramon esittely valmistelutilanteesta.

Matkat:

-European Parliamentary Week (sis. Art. 13 -konferenssi) Bryssel ma 18.-ti 19.2.2019 (SuV: Ed. Harakka, Ed. Kivelä; VaV: vpj Vähämäki, Ed. Torvinen; TaV; vpj Jaskari, Ed. Aalto)

Tapaamiset:

- Euroopan Komission Brexit -delegaatio ti 19.2.2019 klo 9-10.

- SuV:n kokous pe 1.3.2019 klo 13.30, Komission varapuheenjohtaja Kataisen kuuleminen SuV:n kokouksessa pe 1.3. klo 14.30-n.15.15

-SuV:n lounastapaaminen OECD:n pääsihteeri Angel Gurrían kanssa pe 15.3.2019 klo 12.30-13.25, kab. Tervaleppä (PERUUNTUNUT). Uusi aika ja paikka tapaamiseen to 14.3.2019 klo 16.00-16.45, kokoushuone E 175, päätalo, 1. krs

19. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 15.2.2019 klo 13.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Anna Sorto